

วัดพระแก้วดอนเต้า

ข้อมูลทั่วไป

วัดพระแก้วดอนเต้า สุขาदारาม ตั้งอยู่ที่ ตำบลเวียงเหนือ อำเภอเมือง จังหวัดลำปาง อยู่บนฝั่งแม่น้ำวังห่างจากศาลากลางจังหวัดประมาณ ๒ กิโลเมตร เดิมเป็นวัด ๒ วัด คือ วัดพระแก้วดอนเต้า กับ วัดสุขาदारาม มีอาณาเขตติดต่อกัน ระยะเมื่อไม่กี่ปีมานี้ได้รวมเป็นวัดเดียวกันและยกฐานะเป็นพระอารามหลวง เรียกรวมกันเป็น “วัดพระแก้วดอนเต้า สุขาदारามวรวิหาร”

วัดพระแก้วดอนเต้า เดิมนี้มีประวัติความเป็นมายาวนานจนเป็นที่รู้จักของคนโดยทั่วไปในจังหวัดลำปาง มีตำนานเก่าแก่เล่ากันว่าในสมัยก่อนลำปาง นั้นมีชื่ออีกชื่อหนึ่งว่า กุกตนครมีมหาเถระรูปหนึ่งจำพรรษาอยู่ในวัดนี้ มีจิตศรัทธา อยากจะสร้างพระพุทธรูปไว้บูชา แต่ยังหาวัสดุไม่ได้ จนกระทั่งมีอุบาสิก ชื่อ นางสุขาดา ได้นำแดงโมขนาคาใหญ่มาถวาย เมื่อพระมหาเถระผ่าแดงโม ก็พบแก้วมรกตอยู่ภายใน จึงได้นำไป แกะเป็นพระพุทธรูป ในตำนานเล่าว่ามีเทวดามาช่วยเนรมิตให้ ชาวเมืองจึงมาสักการะบูชากันอย่างไม่ขาดสาย ในขณะเดียวกันก็มีพวก เสนาอำมาตย์ ที่ไม่ชอบพอกับพระมหาเถระจึงได้ฟ้องเจ้าเมืองว่า พระมหาเถระเป็นชู้กับนางสุขาดาเจ้าเมือง จึงให้เอนางไปประหาร ชีวิต ก่อนที่จะประหารชีวิตนางได้อธิฐานว่า ถ้าหากนางมีความผิด ขอให้เลือดนางตกถึงดิน เมื่อเพชมาตกลงดาบศีรษะนางขาด เลือดก็พุ่งขึ้น สู่ท้องฟ้าหายไป ต่อมาคนจึงได้สร้างวัดคู่กับวัดพระแก้ว คือ วัดสุขาดาเป็นการไว้อาลัยให้กับนางสุขาดาและพระเจ้าแก้วที่เทวดาเนรมิต ให้นั้นต่อมาพระมหาเถระได้นำมาถวายไว้ที่วัดพระธาตุลำปางหลวงจนถึงปัจจุบัน ชาวลำปางจะนำออกมาแห่ในวันสงกรานต์และเมื่อมี เทศกาลสำคัญของบ้านเมือง เชื่อกันว่าพระเจ้าแก้วนั้นศักดิ์สิทธิ์ยิ่งนักเมื่อนำออกมาแห่คราวใดก็จะทำให้ฟ้าฝนตกทำให้ชุ่มชื้นอุดมสมบูรณ์

วัดพระแก้วดอนเต้านี้ได้เคยเป็นที่ประดิษฐานพระแก้วมรกต ที่นำมาจากเชียงรายแต่ช้างที่อั้นเชิญพระแก้วมรกตไม่ยอมไป จึงนำมาประดิษฐานไว้ที่วัดนี้เป็นเวลา ๓๒ ปี จนถึง พ.ศ. ๒๐๑๑ จึงได้อัญเชิญไปประดิษฐานที่เชียงใหม่ ในบริเวณวัดมีเจดีย์องค์ใหญ่บรรจุพระเกศาของพระพุทธเจ้าได้รับการปฏิสังขรณ์หลายครั้งจนเป็นที่เด่นสง่างาม กว้างด้านละ ๑๓ วา สูง ๒๕ คืบทองจังโก้ (ทองเหลืองผสมทองแดง) ที่ฐานมีซุ้มประดิษฐานพระพุทธรูป ๙ องค์ข้างๆ เจดีย์มีมณฑปและวิหารเป็นที่ ประดิษฐานพระพุทธรูปปางไสยาสน์ที่ซึ่งมีอายุเก่าแก่กับวัด แต่ที่สวยงามสะดุดตาอีกอย่างหนึ่งของวัดพระแก้ว คือ มณฑป ศิลปะแบบพม่าที่ประดิษฐานอยู่ด้านตะวันออกเฉียงใต้ของเจดีย์ ซึ่งเชื่อกันว่าจำลองแบบมาจากเมือง มณฑลยี่ ประเทศพม่า วัดพระแก้วเป็นวัดที่มีภูมิทัศน์ ที่สวยงามมากอีกวัดหนึ่งของจังหวัดลำปาง

ในปัจจุบันนี้พระแก้วดอนเต้า สุขาदारาม วรวิหาร เป็นพระอารามหลวงจึงได้รับการเอาใจใส่จากทางการและเอกชนอยู่เป็นประจำ สม้าเสมอ ตลอดจนมีนักท่องเที่ยวจากหลายประเทศมาเยี่ยมชมจึงสามารถบูรณะซ่อมแซม ดูแลให้อยู่ในสภาพที่สวยงามได้ แต่ที่น่าเป็นห่วง คือ มีพุทธศาสนิกชนที่มีความปรารถนาดี นำเอาสิ่งใหม่ๆ เข้าไปก่อสร้างในวัด จนเกิดความรู้สึกว่า จะทำให้วัด เสียคุณค่าทาง สถาปัตยกรรมไป

ที่มาของข้อมูล

“วัดพระแก้วดอนเต้า.” 2550. [ออนไลน์]. เข้าถึงเมื่อ: 29 มกราคม. จาก <http://kanchanapisek.or.th/kp8/lpa/lpa102.html>